

ЗВІТ

про базове відстеження результативності наказу Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 465 «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 465 «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09.02.2023 за № 258/39314 (далі – наказ).

2. Назва виконавця заходів з відстеження результативності регуляторного акта

Міністерство фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Регуляторний акт спрямовано на сприяння виконанню суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) у частині застосування ними ризик-орієнтованого підходу та визначення власних критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

4. Строк виконання заходів з відстеження

Строк виконання заходів з відстеження з 29.07.2024 до 06.09.2024.

5. Тип відстеження (базове, повторне або періодичне)

Базове.

6. Методи одержання результатів відстеження

Статистичний метод.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалась результативність, а також способи одержання даних

Відстеження здійснювалось шляхом аналізу статистичних даних, наявних у Міністерстві фінансів України, а також отриманих від Міністерства юстиції України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку і Державної

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000A2FE2E004D9CDA00](#)

Підписувач [Улютин Денис Валерійович](#)

Дійсний з [23.10.2024 16:41:34](#) по [23.10.2026 16:41:34](#)

Міністерство фінансів України

26110-04-5/705 від 08.01.2025

служби фінансового моніторингу України. Під час відстеження проаналізовано статистичні дані за період чинності наказу з 24.02.2023 до 24.07.2024.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, немає, як і передбачалося.

Дія наказу поширюється на СПФМ, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – запобігання та протидія) здійснюють Мінфін, Мін'юст, Мінцифри та НКЦПФР (далі – СДФМ), а саме:

професійні учасники ринків капіталу (крім банків), включаючи Центральний депозитарій цінних паперів, крім осіб, які провадять діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами;

професійні учасники організованих товарних ринків;

постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;

спеціально визначені суб'єкти (крім осіб, які надають послуги в межах трудових правовідносин):

адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально;

нотаріуси;

суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги;

особи, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами;

суб'єкти аудиторської діяльності;

бухгалтери, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку;

суб'єкти господарювання, що здійснюють консультування з питань оподаткування;

суб'єкти господарювання, що надають посередницькі та/або консультаційні послуги під час здійснення операцій з нерухомим майном;

суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

суб'єкти господарювання, які проводять лотереї та/або азартні ігри;

суб'єкти господарювання, які здійснюють торговельну діяльність культурними цінностями та/або надають посередницькі послуги в такій діяльності.

Станом на 24.07.2024 на обліку у Держфінмоніторингу перебувало 9 296 СПФМ (з філіями), на яких поширюються вимоги наказу. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень акта – високий. Наказ оприлюднено на офіційних вебсайтах Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua) та Верховної Ради України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-23#Text>).

Крім того, Мінфін надає письмові роз'яснення стосовно виконання СПФМ вимог законодавства у сфері запобігання та протидії щодо застосування ними ризик-орієнтованого підходу.

Більш детальну інформацію щодо показників результативності наказу за період з 24.02.2023 до 24.07.2024 подано нижче.

Показники результативності	СДФМ	Період базового відстеження з 24.02.2023 до 24.07.2024
- кількість СПФМ, на яких поширюється дія акта	Мінфін	1951*
	Мін'юст	6904*
	Мінцифри	13*
	НКЦПФР	428*
- кількість СПФМ, стосовно яких відповідними СДФМ проведено планові та позапланові перевірки	Мінфін	-
	Мін'юст	-
	Мінцифри	-
	НКЦПФР	53**
- кількість СПФМ, стосовно яких за результатами перевірок прийнято рішення щодо застосування санкцій за відсутність належної системи управління ризиками	Мінфін	-
	Мін'юст	-
	Мінцифри	-
	НКЦПФР	4**
- сума застосованих відповідним СДФМ штрафних санкцій до СПФМ за відсутність належної системи управління ризиками	Мінфін	-
	Мін'юст	-
	Мінцифри	-
	НКЦПФР	204 000,00 грн**

СПФМ, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Мінфін, мають щорічно подавати Міністерству фінансів України звіт за формою звітності № 2-фінмон (річна) «Адміністративна звітність Міністерства фінансів України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – звіт), затвердженою наказом Мінфіну від 09.12.2022 № 422 «Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством фінансів України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму

* Інформація зазначена згідно з даними, наданими у робочому порядку Держфінмоніторингом щодо СПФМ, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері фінансового моніторингу здійснюють Мінфін, Мін'юст, Мінцифри, НКЦПФР.

** За даними, наданими НКЦПФР.

та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», зареєстрованим у Мін'юсті 22.12.2022 за № 1664/39000.

У звіті має міститися інформація, зокрема щодо загальної кількості клієнтів СПФМ, яким встановлено низький, середній, високий та неприйнятно високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин). Під час здійснення своєї діяльності СПФМ для встановлення відповідного рівня ризику повинні застосовувати Критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, затверджені наказом.

За даними звітів, наданих до Мінфіну, за 2023 рік (подано 1 319 звітів):

загальна кількість клієнтів СПФМ становить 27 312 512 одиниць;

загальна кількість клієнтів СПФМ, яким встановлено низький ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), – 27 083 925 одиниць;

загальна кількість клієнтів СПФМ, яким встановлено середній ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), – 210 361 одиниця;

загальна кількість клієнтів СПФМ, яким встановлено високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), – 6 525 одиниць;

загальна кількість клієнтів СПФМ, яким встановлено неприйнятно високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), – 10 одиниць.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Наказ видано з метою забезпечення ефективності функціонування належної системи управління ризиками, застосування СПФМ у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків.

Водночас неможливо повною мірою оцінити результати виконання наказу, оскільки певні державні органи не змогли повністю реалізувати повноваження щодо здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії за діяльністю відповідних СПФМ, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі безвізних.

Питання здійснення нагляду Мінфіном, Мін'юстом та Мінцифри за піднаглядними СПФМ врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2023 № 662 «Про затвердження Порядку здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких

здійснюють Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Міністерство цифрової трансформації».

Планові та позапланові перевірки СПФМ, на яких поширюється дія наказу, Мін'юст, Мінфін та Мінцифри не проводили. Зазначені органи зобов'язані здійснювати нагляд у сфері запобігання та протидії з урахуванням ризик-орієнтованого підходу.

Мін'юст і Мінфін здійснюють роботу щодо визначення орієнтовного переліку критеріїв ризику відповідних піднаглядних суб'єктів бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Після прийняття відповідних нормативно-правових актів та відповідно здійснення наглядових функцій зазначеними державними органами можна оцінити ефективність функціонування відповідними СПФМ належної системи управління ризиками.

За інформацією Мінцифри, засади державної регуляторної політики у сфері обороту віртуальних активів, у тому числі повноваження, права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів, законодавчо врегульовано Законом України «Про віртуальні активи», який набирає чинності з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування операцій з віртуальними активами», але не раніше дня його опублікування. Статтею 16 цього Закону передбачено, що державне регулювання у сфері обороту віртуальних активів у межах своїх повноважень здійснюють Національний банк України та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН